Ч. 37. Львôвъ, Субота 15 (27) мая 1882. Рочникъ III.

Выходить въ Львовѣ що Середы и Суботы (кромѣ руских праздниковъ) о 4-ôй годинѣ вечернѣй. Литерат. додатокъ „Библіотека найкращихъ новелетъ“ выходить по 2 почтки, кр. котрый приходить 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.
Редакція, администрація и експедиція улиця Ч. 8 улиця Академическая.
Всѣ листы, посылки и рекламаціи належить пересылати або адресовати: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 8 ул. Академическая.
Рукописи не звертаются, сёмко на попередню заплату.
Предплата коштуе: на цѣлый рôкъ 12 зр. а. в.
Оголошенія приймаются по цѣнѣ 6 зр. а. в. отъ одного стрічка печатного.
Рекламаціи вольнѣ отъ почтовыхъ оплатъ.
Предплату належить пересылати кромѣ почтовыхъ переводовъ: до Администраціи часописи „Дѣло“ ул. Академическая Ч. 8.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“

Для Австріи		Для Россіи	
на цѣлый рôкъ	8 зр.	на цѣлый рôкъ	8 рубл.
на пôвъ року	4 зр.	на пôвъ року	4 рубл.
на чверть року	2 зр.	на чверть року	2 рубл.
съ додат. „Библіотека“:		съ додат. „Библіотека“:	
на цѣлый рôкъ	12 зр.	на цѣлый рôкъ	12 рубл.
на пôвъ року	6 зр.	на пôвъ року	6 рубл.
на чверть року	3 зр.	на чверть року	3 рубл.
на самъ додатокъ:		на самъ додатокъ:	
на цѣлый рôкъ	зр. 5	на цѣлый рôкъ	5 рубл.
на пôвъ року	зр. 2·50	на пôвъ року	2 р. 50к.
на чверть року	зр. 1·25		

Для Заграницы, кромѣ Россіи:

на цѣлый рôкъ	10 зр.
на пôвъ року	5 зр.
на чверть року	2·50 зр.
съ додат. „Библіотека“:	
на цѣлый рôкъ	14 зр.
на самъ додатокъ: на цѣлый рôкъ	6 зр.

коментари. Суть въ нихъ и „страхи на Лихôвъ“ и выразнй грозьбы ôтступства.“ Се пôдсуванье замѣру переходу на православіе есть дуже характеристичне для политики партіи „Czas“-у и въ загалѣ всѣхъ галицкихъ шовинистôвъ. Нѣкто не мôгъ въ нашои статіи вычитати сего замѣру; за те знаемо дуже добре, що есть горячимъ бажаньемъ галицко-польскихъ шовинистôвъ, щобы Русины кинулись бôльше громадно до переходу на православіе, бо тогды доперва наспѣлабы для нихъ пригожа способность на всѣ заставки и при помочи всѣхъ можливыхъ властей и всѣхъ насилій кинутися „навертати“ галицку Русь вже не на унію, але просто на латиньскій обрядъ, а заразомъ довершити цѣлковиту полонизацію краю. Се есть горяче бажанье польскихъ шовинистôвъ! Не тôлько руска народность, але вже навѣть сама унія и цѣлый нашъ обрядъ загроженй патрами Єзуитами и польскими шовинистами.

Отже жь мы можемо впевнити „Czas“, що грубо перерахувався въ своихъ надѣяхъ. Вже неразъ выказували мы еще того и съ початкомъ сего року, що уганяемо православну пропаганду зовсѣмъ неôтповѣдною и тôлько для нашихъ противникôвъ пригожею. Се мусимо повторити еще въ бôльшôй мѣрѣ въ теперѣшнôй хвилѣ, коли то нашй противники чигаютъ на всяку случайнôсть, щобъ выкористати еи для себе а въ некористь Руси хочьбы навѣть силою оружа, и навѣть провокуютъ до сего Русинôвъ. Мимо всего обуреня, яке вызывае така справдѣ єзуитска политика, будемо знати, заховати холодну кровь и здоровый розумъ въ нашôмъ дѣланю и поступованю. Неустрашимо пôдôймаемось обороны нашои загроженои народности, але не православною пропагандою, якъ радитъ „Czas“, а иншими средствами. Що въ тôй борбѣ мы будемо сильнѣйшй, сего може дôзнатись „Czas“ хочьбы въ статіи „Труда“, котру подаемо нынѣ. Перебули мы религійнй гоненя въ XVI, XVII и XVIII вѣцѣ, въ вѣкахъ темноты и безпощадного ôтданя на ласку польскои рѣчи посполитои, перебудемъ еи тымъ лекше въ вѣцѣ просвѣты, науки и національнои свѣдомости нашои масы народнои. Будемо дѣлати строго законно и въ тôмъ наша сила. Выстерѣгаймось тôлько єзуитскихъ пôдшептôвъ и нерозважныхъ порывôвъ....

Задачѣ рускои интелигенціи
на Украинѣ.

V.

Становище „невраждебнои“ бездѣльности або й „невраждебнои“ але все таки пасивнои прихильности, яке назначае п. М. Костомарôвъ рускому дворяньству, а то и цѣлôй высшôй интелигенціи рускôй на Украинѣ, не дае навѣть людяно взятись до тои найблизшои задачѣ, яку самъ М. Костомарôвъ ставляе въ теперѣшну пору нашôй духовôй працѣ народнôй. „Выданье доброго руского словаря и граматики и популярно зложене поясненье вѣдомостей о вѣрѣ, сельскôмъ господарствѣ и законахъ, пôдъ котрыми жіе нашъ нарôдъ“ — се та найблизша задача попри знакомленье интелигентнои суспôльности съ народнымъ житьемъ.

Такъ пытаемо, ктожь то пôдôймеся сеи працѣ, кто стане тымъ питомымъ просвѣтителемъ народа и кто поможе широко рознести плоды сеи працѣ межь масы народу, скоро интелигенція и то власне интелигенція найбогатша, найбôльше независима, найбôльше вильнова ôтцураеся всякои участи въ тôй працѣ и тôлько буде ласкава не ôтноситись ворожо до розвою нашои литературы? Чи може интелигенція, що ôтчужилась ôтъ свого народа, що не мае нѣякого почутя своеи народности, не знае свого рôдного языка, що выховалась въ чужôмъ дусѣ и говоритъ чужимъ для народа языкомъ, а рôдного языка не тôлько не знае але и его встыдаеся, — чижь може така интелигенція бути просвѣтителемъ свого народа?

Намъ здаеся, що треба перше интелигенцію вывести зъ еи блудного становища, поки вложится на неи задача народного проводу и народнои просвѣты; що перше мусить интелигенція освѣдомитись съ своими народными обовязками и своимъ пôсланництвомъ, та приспособитись до него и пôзнати тй дороги, котрыми повинна ступати напередъ въ користь народа и цѣлои людскости, — инакше вся праця буде марнымъ дилетантизмомъ безъ путя и успѣху. Интелигенція, що не умѣе говорити своимъ рôднымъ языкомъ, а мусить его „сочинати“ за зеленымъ столикомъ при помочи словарѣвъ и граматикъ, не може являтись живымъ проповѣдникомъ просвѣты середъ народа и тому то такъ часто литературнй працѣ такихъ письменникôвъ носятъ на собѣ печать штучности и хибнои „ковки“ слôвъ, що вражае собою навѣть письменного чоловѣка. Интелигенція, що не знае пошанувати своеи рôднои народности въ своѣмъ власнôмъ родиннôмъ и товарискôмъ житю, що въ своѣй мовѣ, въ своихъ звычаяхъ а навѣть въ способѣ мысленя являеся зовсѣмъ чужоземнымъ елементомъ и сама не вызнае и не робитъ того, чого хотѣлабы навчити свôй нарôдъ, така интелигенція не може бути подвижникомъ своеи народности. При неясности провôднои идеѣ мусить бути неясною и сама дѣяльнôсть, а мимо найлучшои волѣ навѣть найлучшй силы будутъ роздроблюватись, на противнй стороны розрываться и себе взаимно обезсилювати.

Тому то одною зъ найпершихъ задачь нашихъ мусить бути переобразованье рускои интелигенціи въ свѣдому интелигенцію національну. Руска интелигенція повинна не тôлько хотѣти, але и умѣти служити свому народови и ему вести передъ въ его культурнôмъ поступѣ. Она повинна статися свѣдомо національною интелигенціею рускою и порозумѣти, що нашъ нарôдъ можемо тôлько тогды найскорше оживити и довести до культурнои працѣ, коли будемо розвивати нашу народнôсть съ всѣма еи талантами и душевными богацтвами, що вже по своѣй природѣ такъ значно способлятъ еи для сеи працѣ культурнои, а не тогды, якъ при псевдокультурнôй оманѣ будемо приготовляти упадокъ и загладу сеи народности. Мы жь повинни не тôлько перейнятись дотеперь вытебреными скарбами чужои культуры, але якъ добре, плододайше дерево и свою найку культурнои працѣ внести въ загально людску культуру. Се цѣль достойна нашои народности, але она можлива тôлько тогды, коли мы будемо розвивати нашу народнôсть, а не затрачувати еи ôтдаючи всѣ нашй лучшй силы, що пôдôймутся до виднокруга интелигенціи, въ чужу користь, а що гôрше въ услугу чужои блескотливои деморализаціи. Себе свѣдома, широ національна интелигенція повинна статися кристализаційнымъ осередкомъ, органичною силою нашои народности, еи всесторонного розвою и поступу.

Ту „найблизшу“ задачу, о котрôй говоритъ М. Костомарôвъ, стараеся Галицка Русь по своихъ силахъ сповняти. Але власне въ тôй працѣ почуваемо дуже ясно, якъ конечно потрѣбна тутъ интелигенція — національно вповнѣ свѣдома, независима, матеріяльно сильна, неустрашима и жертволюбна. Бракъ такои интелигенціи спинае ту нашу роботу и не дае розвинутись еи въ повныхъ розмѣрахъ. Литературна праця все еще есть у насъ самопожертвованьемъ не тôлько безъ всякои нагороды, але часто еще й сполучена съ матеріяльными стратами. Задля того литературна праця есть доси все еще тôлько „побôчнымъ“ а черезъ те й почасти тôлько дилетантичнымъ занятьемъ. Питома наука не мае своихъ меценасôвъ, а навѣть пристановища. Тôлько надзвычайнымъ трудомъ удаеся хочь ôтъ часу до часу выдати въ свѣтъ такй працѣ якъ „Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache“, „Слово о Полку Игоревôмъ“, „Знадобы“, „Номенклатуру“ и т. п. А коли нынѣ по довголѣтныхъ трудахъ неутомимый проф. Е. Желехôвскій выготовивъ вже великій „рускій словарь“, знову приходится съ невымовнымъ жалемъ и смуткомъ ждати и думати, кто дасть фонды на напечатанье сеи такъ многоважнои, такъ довго и нетерпеливо выжиданои працѣ и чи не прійдеся еи перележати даремо еще довгій часъ на нашу найбôльшу шкоду?

Такъ само дѣеся на всѣхъ иншихъ поляхъ нашого народного житя. Близше пôзнанье галицкихъ ôтношень моглобы статися дуже поучаючимъ для рускои интелигенціи на Украинѣ и тутъ наглядно показалосьбы кождому, що въ працѣ надъ національнымъ ôтродженьемъ не можна занедбувати зарôвно масы народа якъ и самои интелигенціи а що тутъ et hoc faciendum et illud non omittendum.

Клопотливе мовчанье.

Наплывъ россійскихъ жидôвъ до Галичины прибравъ вже тй застрашаючй розмѣры, що справдѣ вже грозятъ великимъ небезпеченьствомъ для нашого краю. Слова Gazet-ы lwow., що „zarządzenia, które poczyniły władze, powinny wystarczyć do usunięcia z wielu stron wyrażonej obawy“ оказалися зовсѣмъ пустыми успокоенями, — баньками мыляными заклопотаного Beschwichtigungshofrath-а Gazet-ы lwow., якъ и цѣла стаття урядовои газеты о розмѣрахъ наплыву жидôвъ, о дѣяльности комитетôвъ помочи, о надѣяхъ на ихъ грошеву помогу, о точности выпису жидôвъ до Галичины, о мимôй строгôй контролѣ надъ жидами наплывающими зъ Россіи и т. п. — оказалася въ всѣхъ точкахъ недостовѣрною и неправдивою.

Вѣденьска пôвурядова Presse малае стаття наплыву жидôвъ зъ Россіи до Галичины въ дуже сумныхъ, майже деспераційныхъ красскахъ. Дня 23 мая телеграфуютъ до Presse зъ Львова: „Дорогою кравою на Жешку (отже вже не желѣзницею на Броды або Подволочиска!) прибуло сюда пять новôвъ жидôвскихъ выселенцѣвъ. Кажутъ, що и тыхъ выселенцѣвъ перешлютъ до Бродôвъ. Намѣстництво не знае собѣ рады дати (ist vollkommen rathlos), а до того еще тутешный комитетъ мае закрыти и прикрасити правдивый станъ рѣчи, котрого нѣкто тутъ не знае. Двохъ-трохъ делегатôвъ приѣздитъ разъ на тыждень на двѣ-три годины до Бродôвъ, отже не одинъ льокаль, выдасть на зеленого столикôлька приказôвъ, и тамъ опѣля спокойно просто небезпечеськôмъ грозяче положенье. Брôдскій староста представивъ цѣле положенье вѣрно и просивъ намѣстництво о якъ найскоршу пораду и помôчь“. Тажь сама Presse въ дописи зъ Бродôвъ малае цѣле положенье въ дуже сумныхъ барвахъ. Новй жиды разъ по разъ наплываютъ въ Россіи. Россійскихъ жидôвъ опанувала манія еміграційна. На Украинѣ потворились жидôвскй комитеты пôдъ проводомъ рабиновъ, що всѣма силами пôдпомагаютъ тамошнымъ жидамъ выселюватись зъ Россіи до Австріи, именно до Галичины. Тй жиды, що вже доси прибули до Галичины (а ихъ есть бôльше якъ 30.000), се, якъ говорятъ, доперва початокъ еміграціи, а сама головна сила мае еще прибути. Въ Бродахъ есть вже около 15.000 россійскихъ жидôвъ и всѣ они въ страшнôй нуждѣ: не мають где примѣститись, що ѣсти и на що дальше ѣхати. Комитетъ помочи дае тыжднево тôлько 2,000 зр. на выживленье жидôвскихъ выселенцѣвъ въ Россіи, тымчасомъ коли на се треба тыжднево що найменше 9.000 зр., такъ що 7.000 зр. не дôстае. Можнажь собѣ подумати, якъ жіе та по пивницяхъ, шопахъ, магазинахъ и всякихъ дѣрахъ въ брудѣ, голодѣ и нечистôмъ воздусѣ натовплена кучка жидôвскихъ выселенцѣвъ. Навѣть той, що хотѣвбы пересвѣдчитись о правдивôмъ станѣ не въ силѣ всего побачити и всего дослѣдити. Плямистый тифусъ мавъ вже проявитись и треба обавлятись, що невдовзѣ выбухне страшна епидемія.

Коли такй голосы дуже оправданои обавы доходятъ ажь до вѣденьскихъ газетъ, нашй галицкй дневники мовчатъ о тôй справѣ и одна лише Reforma и Gazeta krakowska звертаютъ теперь увагу на грозяче небезпеченьство. Reforma выказуе цѣлу дотеперѣшну бездѣльнôсть дотычащихъ органôвъ, велику вину въ дотеперѣшнои непорадности и жадае замкненя границѣ для дальшого наплыву жидôвъ, бо прокормленье и выпôвъ вже дотеперь прибув-

---

ры и напряталося насъ за три днѣ сорокъ и трôхъ, коло великои горы, що звеся Стôгъ при польскôй и угорскôй границѣ. Довбушь мавъ насъ бракувати: котрого бы собѣ подобавъ, того бы взявъ, а котрый бы не вподобався, тыхъ ледѣнѣвъ бувбы выбракувавъ и перегнавъ ôтъ купы. И такъ при тôй горѣ клалося насъ на нôчлѣгъ по кôлькохъ. Я ночувавъ тамъ въ Головачемъ при огни самочетвертый. Мы мали сиръ, ôвцѣ яловй, та били, пекли и ѣли, а тутъ розбивъ насъ панъ Пшилускій съ смоляками на тôмъ нôчлѣгу. Се видѣвъ я власными очима, що Головача були смоляки присѣли, але не знаю, чи его забили, чи нѣ; тôлько видѣвъ я, що зброю ôтъ него забрали, рушницю, пистолеты и рогатыну“.

Палѣѣвъ каже въ иншôмъ мѣсци: „Мы розôйшлись коло Стога въ полонинахъ. Тамъ казавъ намъ Довбушь: „Коли вывимуемось то зôйдемося знову. Але, где думавъ зимувати, того не говоривъ жаденъ въ насъ одинъ другому.“

Якъ тяжкою и страшною була балта въ рукахъ Довбуша, коли еи пôднѣсъ для пôмсты, се показуе способъ, въ якій ôнъ розправився въ Довгополи съ атаманомъ Миколою Дѣдушкомъ, р. 1743. Дѣдушко бувъ першимъ богачемъ на цѣлу Косôвщину, може то и той самый, котрого еще р. 1719 потягали до суду за рабунокъ пôдъ часъ весѣля у Гедалiѣ, хочь въ кôнци выпущено его тогды на волю, бо не було иншихъ ознакъ, лише та, що знайдено, у него Гедалевй таляры. Довбушь бувъ отже до него пôславъ одного разу чепеликъ та зажадавъ тирхъ сыра; думный атаманъ не лише що не давъ сыра, а еще переказавъ, що его голову ôтдасть до Станиславова, та вганявъ цѣлй села, щобы его зловити, и обѣцювавъ панамъ повну шапку червоныхъ за голову ватяжки. Про пôмсту Довбуша на Дѣдушку оповѣдае Семенъ Волощукъ, родомъ зъ Лучи зъ пôдъ Шиноту на Угорщинѣ; ôнъ бувъ втѣкъ въ часѣ голоду и повѣтря на Покутье, та ставъ на службу у Дѣдушка. Ôнъ оповѣдае такъ:

„Будучи на торзѣ въ Косовѣ, здыбавъ мене Киндерашь, мôй вуйко зъ за гôръ, що вже кôлька лѣтъ служивъ у Дѣдушка. И почавъ менѣ казати: нараю тобѣ службу у Дѣдушка, ôнъ чоловѣкъ добрый. И я таки зъ ôттамъ пôйшовъ до Дѣдушка и ставъ у него на службу на двѣ недѣль передъ тымъ, нѣмъ его Довбушь забивъ. Еще и по тôмъ служивъ я двѣ недѣлѣ у его сына, та помагавъ збирати зъ попелу кости Дѣдушка, бо и его самого спалили. Було то такъ: Мы доили пôдъ вечеръ передъ заходомъ сонця ôвцѣ, и Дѣдушкôвъ сынъ Иванъ доивъ съ нами; ажь въ тôмъ надôбѣгъ одинъ опрышокъ та каже: „лишайте молоко съ дôйничками, та идѣтъ до хаты.“ И ударивъ Рабчука Павла, найстаршого наймита Дѣдушкового, що тогды набѣлъ прятавъ, а Дѣдушкового сына взявъ за потилицю, та пытався: „где отець?“; той ôтповѣвъ: „не знаю чи въ Кутахъ чи на селѣ“. Опрышокъ крикнувъ на тй слова: „Що ты брешешь! де твôй отець? Гадаешь, що я не знаю? Я ôтъ рана на васъ чатую“, и ударивъ его балтою по головѣ, такъ, що той ледво за годину очунявъ. Потôмъ загнавъ насъ пятёхъ зъ кошары до хаты и запхавъ насъ пôдъ лаву. А ôттакъ зловивъ дѣвку, та такъ еи ударивъ, що мусѣла признатися, що Дѣдушко коло огня, где стригли ôвцѣ. Туды пôслали они одного опрышка, а той пôйшовъ до него, та и каже: „Иди до пана, твôй панъ приѣхавъ зъ Кутôвъ.“ Дѣдушко ôтповѣвъ: „Та иди собѣ, або менѣ панъ дивный? Немаю часу.“ Сей каже знову: „Та бо иди конечно“. А Дѣдушко почавъ его лаяти, а той ударивъ тогды Дѣдушка балтою сокирою въ голову, ажь Дѣдушко заточився а ôттакъ вхопивъ опрышка по пôдъ силы и крикнувъ на слугу: „не дай мене“. Слуга вхопивъ бувъ опрышка за руку, а опрышокъ вдаривъ и наймита балтою въ плечѣ. Наймитъ побачивъ, що то не переливки тай втѣкъ. А опрышокъ взявъ Дѣдушка и припровадивъ до хаты. И лише его припровадивъ, а Довбущукъ привитавъ его лайкою та згôрднымъ словомъ: „Чи ты ту пане Дѣду! А я тобѣ не присылавъ на знакъ чепелика, щобъ ты менѣ давъ тирхъ сира; а ты казавъ, що мою голову даси до Станиславова?“ И ударивъ его балтою въ груди, та каже: „пôзнаешь ты мене, Олексу? Отже рубай мою голову! Ты вганявъ села, щобы мене лапали и обѣцявъ панамъ шапку червоныхъ, щобы мене имили? А отъ я тебе имивъ.“ И ударивъ его другій разъ, такъ що той поваливсь и сконавъ. Одинъ опрышокъ чорный, низькій, припавъ съ пистолетомъ та хотѣвъ еще до Дѣдушка стрѣляти, але Довбущукъ не давъ задля гуку. Дѣдушка звязали съ сыномъ плечима до купы и такъ пôдôймивъ ихъ Довбушь одною рукою обохъ высоко въ гору и каже: „отъ такъ то вяже Довбущукъ, пане Дѣдушку“! А той, що хотѣвъ стрѣляти, бивъ трупа, що ему ажь поломавъ руки, ноги и всѣ кости. А потôмъ почавъ говорити Довбущукъ до сына Дѣдушкового „Де конѣ? Менѣ треба тутъ зараз дати пару коней.“ Сынъ Дѣдушкôвъ каже, що гдѣ мають бути въ царинкахъ. А Довбощукъ каже: „Де слуги? посылай за кôньми!“ И крикнувъ до мельника: „Иди за кôньми.“ Мельникъ каже на те: „Я мельникъ, а не слуга.“ Довбущукъ ударивъ за се мельника, що той аж поваливсь на землю. Мельничка почала кричати, а ôнъ и еи ударивъ, що такожь поваливась. Потôмъ крикнувъ на мене и на Павла Рабчука, щобъ мы ишли за кôньми. И мы пôйшли за ними, та не знайшли, бо були стайни. Ôнъ побачивъ, що насъ нема съ кôньми, казавъ палити домôвство. Пôйшли палити стайню и тамъ знайшли коней. Взяли пару коней, запрягли, забрали съ собою Дѣдушкового сына и пôйшли. Якъ мы зобачили, що горитъ, побѣгли мы тамъ, але не застали нѣкого. Коли мы еще були въ хатѣ пôдъ лавою, напоминавъ Довбушь не лише сына, але и насъ всѣхъ: „Щобъ вы за мною не гонялися и не кажѣтъ нѣкому, що я тутъ бувъ.“ А сынови казавъ: „Якъ ты будешь атаманомъ, щобысь за мною не ходивъ.“ Якъ запалили хату згорѣла тамъ и моя одѣжь а потôмъ въ двѣ недѣль давъ менѣ Дѣдушкôвъ сынъ сорочку, холошнѣ и шапку и я пôйшовъ ôтъ него.“

(Дальше буде.)

...шать нолдёнъ буде конституціи Австрію бо...ко якъ свого часу проклямовано боснійскихъ ...ковъ с. є. більше якъ 10 милліоновъ. А щось сказати про сторону моральну, скажу... и въ загалѣ про публичне безпеченьство? На сесіи мовчить теперь урядова Gazeta lwowska ...ечно справою, урядова Gazeta lwowska злопо...чно про то. Наслѣдкомъ и нахъ обдѣлоненье подъ бутовъ!

Справдѣ не треба большои проніи для характеристики нашои политично-суспільно-народнои путаницѣ въ краю!

ПОГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Рада державна.*) Обѣ палаты рады державнои були сего тыждня незначайно занятѣ. Палата послѣдъ ухвалила другимъ поворотомъ тарифу ...ку подъ предложенія правительственного. За внесенемъ Гальвиха голосовало (поименно) 150 ...ловѣкъ а противъ внесеня 160. Зъ русскихъ по...ли лишь пос. Озарковичъ голосувавъ съ пра...ромъ противъ внесеня Гальвиха, послы Кональ...скій и Кулачковскій зовсѣмъ не брали участи въ голосованю. Черезъ принятье внесеня Гальвиха ...ставлено подъ конецъ сесіи солидарность ...ціи и засобѣжено кризѣ министеріальной, яка ...ка була наступити, колибъ внесенье Гальвиха ...ло въ семъ разомъ принято. Въ палатѣ панбовъ ...принято реферату выборчу, такъ якъ ухвалила ...ка послѣдъ; принято такожъ и многѣ иншѣ ...ложенія ухваленой палатою пословъ. При кон...ци сесіи въ палатѣ пословъ залагоджено мно...жество всякихъ петицій, мѣжъ иншими такожъ ...ціи жителѣвъ повѣта Турки, щобы прави...тельство зарадило аномаліи, що тамошна рада по...вѣта яко нахъ 6½ лѣтъ незаконно урядує. Справа та зайнтна читателямъ „Дѣла“, бо о нѣй ...ъ разъ писалося. При тоѣ петиціи сов. Ко...ловскій забравъ голосъ и по довшоѣ промовѣ, ...ъ котрой представилъ въ яскравомъ свѣтлѣ тую ...аномалію, поставилъ внесенье, щобы петицію жи...телѣвъ турчанского повѣта ѳтступити пра...вительству. Внесенье тое поперто. Въ четверъ ...ка послѣдъ залагодила всѣ свои працѣ и пре...ложила д-ръ Смольки замкнути сесію, заявивши, ...ъ на слѣдуючого засѣданя не може означити. Тому пора на сойм краєвый. Соймъ стаpій...ой скликаный на 14 червня. Въ червни зберуть ...ся сеймы тирольскій и горицкій, — а може и галицкій.

(*Сполучена лѣвица видала манифестъ*) до австрійско-нѣмецкого народу. Гденкій автономистскій газеты догадуются, що сполучена лѣвица ...ка собѣ взявъ зъ обавы передъ захо...ромъ бюгеля, Вальтерскирхена и другихъ со...ратъ нову нѣмецку партію народу. На початку манифесту лѣвица констатує, що въ ея лонѣ ...ъ найлучша солидарность для одного цѣ...ля. Се одинокъ не зовсѣмъ правда; при реформѣ ...ъ и при добатѣ цловой выламувалися ...ки лѣвицѣ зъ лоно солидарности, а не кто ...ъ бувшій членъ лѣвицѣ пос. Вальтерскирхенъ заходить съ другими нову партію, котра ...ъ противъ сполученой лѣвицѣ. Въ манифестѣ ...ъ лѣвица дальше нарѣкає на теперѣшне пра...вительство, що наложило тяжшій податки на на...родъ, не розширило право выборче, що утискає ...ъ лѣвицѣ и т. д. Що до податковъ, то ...ъ не теперѣшне правительство черезъ но...ой залогъ грунтовый, черезъ нову тарифу ...ку наложило більшій тягаръ на убожшій на...родъ, ніж вытаємо, колибъ правительство було ...ъ руки централистовъ, чи они такъ само не ...ложилибъ тягаръ народови, якъ теперѣшне ...ъ? Зѣстка предсѣ рѣчь, що д-ръ ...ій, нашъ министеръ скарбу, въ всѣхъ ...ъ фінансовыхъ идѣ дорогою утертою че...ъ 20 лѣтъ перелъ нимъ министерствомъ цен...ъ. Що теперѣшне правительство не...ъ реформу закона выборчого въ Чехахъ ...ъ внесеня Цайтгамера, се очевидно центра...ъ на руку, бо они стратятъ тамъ бо...ъ, котру доси мали jure caduco, але дивно ...ъ, якого централисты кидають громы ...ъ правительство за розширенье права выборчого ...ъ платникъ 5 зр. податку. Въ ма...ъ они називають тую реформу „реакцій...“. Що она не есть либеральна, се певно, се ...ъ сов. Кронаветеръ въ своѣй знаменитой ...ъ зъ ради державной. Алежъ централисты ...ъ лѣвицѣ такого шановня и такои рефор...ъ не перелъ. Що до ихъ жалобы на утискъ ...ъ нѣмецкого въ Австріи, то мы скажемъ, що ...ъ Боже каждому языкови въ Австріи такого ...ъ, якъ нѣмецкій. Дай Боже, щобъ ру...ъ, якъ нѣмецкій, былъ подъ такимъ утискомъ, якъ нѣ...ъ въ западній Галичинѣ, въ краю русскомъ булабъ ...ъ гимназія, а нѣмецкихъ двѣ! Манифестъ ...ъ лѣвицѣ кончится воззваньемъ, щобы ...ъ нѣмецкій поміжъ ся въ дальшой борбѣ ...ъ теперѣшнимъ правительствомъ.

(*О покорю нової коронаціи въ радѣ державной*) ...ъ ми згадували свого часу, коли говорили ...ъ д-ра Фишгофа, умѣщеномъ въ Wiener ...ъ. А о справозданяхъ посольскихъ ...ъ, якъ бебуши у п. Коронинѣго (проводника ...творяючоися партіи), и що на томъ зборѣ постановлено. Теперь можемъ подати дальшій перебѣгъ тои справы. До Вѣдня прибулъ зъ Емеродерсамъ д-ръ Фишгофъ и лично позавязувавъ переговоры съ проводниками рожныхъ партій и то каростью и съ поодинокими важными личностями и старався позыскати якъ найбольше прихильниковъ и участниковъ до новои партіи политичнои подъ назвою „австрійска партія народна“. Програмъ тои партіи має заключати въ собѣ слѣдуючѣ точки: уступити репрезентацію интересовъ; розширити право выборче; получити всѣ либеральнѣ елементы Австріи безъ взгляду на народность. Минувшого тыждня ѳтбувся въ домѣ д-ра Фишгофа зборъ довѣрочныхъ людей, въ котромъ взяло участь кольканацять пословъ рады державнои, межи иншими: гр. Коронини, Кронаветеръ, Вальтерскирхенъ и Вурмбрандъ, дальше много мужовъ довѣрія зъ поодинокихъ округовъ Вѣдня, кілька радныхъ мѣста Вѣдня съ бувшимъ бурмистромъ д-ромъ Невальдомъ. Зборъ ухвалилъ скликати въ Вѣдни публичне вѣче и на томъ вѣчу поднести утвореня „австрійскои партіи народнои“.

(*Гр. Байстъ*), австрійскій посолъ при французкой республицѣ, має небавомъ ѳбйти на пенсію, а его мѣсце має занятъ гр. Вимпфенъ, теперѣшный посолъ въ Римѣ. Тая змѣна дипломатовъ, зъ уваги на теперѣшну ситуацію политичну въ Европѣ и на ѳтношеня Австріи до Франціи, очевидно не має значеня политичного.

(*Асентерованъ въ мѣстѣ Сераєвѣ*) скончився въ спокою и ладѣ. Асентеровано 20 людей; мѣжъ тыми 8 магомедановъ, 5 православныхъ, 4 католиковъ и 3 жидовъ; крому того 4 охотниковъ.

(*Повстаньє въ Дальмаціи и Герцеговинѣ.*) Донесенье урядове. Ген. Далленъ, комендантъ Боснія, доносить дня 22 мая: Довшій побытъ войскъ въ долинахъ Чернареки и Ракитницы подѣйствувавъ корисно на ѳтношеня въ тыхъ околицяхъ. Въ повѣтѣ Фочи очевидячки що-разъ більше успокоюється. Ген. Далленъ перепровадивъ порозумѣню съ ген. Іовановичемъ сконцентрованый реконесансъ въ окрестности горѣшнои Нарентыи; дня 19 мая одинъ ѳтдѣлъ войска надыбавъ громадку повстанцѣвъ, числячу 25 людей. Войско побило повстанцѣвъ; они розбѣглися оставивши на побоєвищи 2 убитыхъ и 3 раненыхъ. — Дня 24 мая насшелъ до Вѣдня слѣдуючій бюлетинъ урядовый зъ Герцеговины: Зъ Мостару доносить 18 дивизія, що дня 23 мая рано ѳтдѣлъ войска въ Ганъ-Замс сточивъ битву съ 100 повстанцями. Битва тревала до 11 годины передъ полуднемъ. Повстанцѣ розбитѣ стратили що найменше 12 убитыхъ. Зъ стороны войска легко раненый одинъ инфантеристъ зъ 3-ого пѣхотного полку. — Ген. Іовановичъ доносить дня 24 мая: Въ Кривошіи появилися знонъ ѳтдѣлы повстанцѣвъ. Дня 20 с. м. вырушила 49-та дивизія поперта ѳтдѣлами 44-тои дивизіи до Белогоры; 44-та дивизія заняла мѣсцевости Оріенъ и Вучизубъ. Въ Пазуѣ надыбано 15 повстанцѣвъ. Тымчасомъ 21 с. м. надойшло зъ Цетиніи столицѣ Чорногоры, завѣдомленье, що въ ночи на 21-го с. м. повстанцѣ зъ Кривошіи, Леденицѣ, Убхѣ, а въ ночи 25 с. м. такожъ и зъ Ораговаца перейшли на територію чорногорску, где зостали розоброєнѣ и ѳтпровадженѣ до Никсича. Такъ само поступлено и зъ повстанцями зъ Зубцѣвъ и Крушевицѣ, котрѣ дня 22 мая перейшли на територію чорногорску.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Якъ зъ Петербурга доносятъ, коронація царя ѳтложена на цѣлый рокъ, бо до мая 1883. Въ четверъ, въ свято Вознесенія, мали зъѣхатись до Петергофу всѣ члены царскои родины на раду родинну; на тоѣ радѣ бувъ присутный такожъ министеръ двору Воронцовъ-Дашковъ. Царь предложивъ радѣ фамилійной питанье, коли и якъ належало бъ ѳтбути коронацію, а такожъ завѣзвавъ Воронцова-Дашкова, щобы здавъ справу зъ теперѣшнои ситуаціи. Воронцовъ-Дашковъ выложивъ станъ рѣчи у внутрѣ державы и росказавъ о рухахъ и приготованяхъ нигилистовъ и терористовъ за границею. Зъ довѣрочныхъ донесень полиціи державнои въ Лондонѣ, Парижи и Берлинѣ выходило, що нигилисты задумують спровадити якусь злощасну катастрофу подчасъ коронаціи царя. Въ Москвѣ же подчасъ коронаціи годѣ булобы удержати порядокъ и безпеченьство хочбы и не знати при якихъ усиліяхъ полиція, бо сегорѣчна всероссійска выстава въ Москвѣ стягне до того мѣста множество всякого народа. Выслухавши тое справозданье царска родина згодилась на тое, щобы коронацію ѳтложити до мая 1883 р.

Въ „Правительственномъ Вѣстнику“ находимъ царскій указъ въ справѣ жидовской слѣдуючого содержаня: „Высочайше повелѣно: 1) Закимъ укончится загальный пересмотръ закона о жидахъ, заказуєся имъ поселятися по за мѣстами и мѣсточками; зъ того правила выключаются лишь жидовскѣ земледѣльчѣ кольонія. 2) Заказуєся жидамъ на свое имя купувати и брати въ аренду недвижимости поза мѣстами и мѣсточками; анѣ не вольно жидамъ бути управителями недвижимыхъ маєтковъ. 3) Заказуєся жидамъ торгувати въ христіянскѣ празники. Правила тѣ мають бути примѣнѣнѣ въ мѣсцяхъ, где жиды постоянно оселѣ.

Другій указъ царскій оповѣщеный въ „Правительственномъ Вѣстнику“ розпоряджає, що насилія творѣ жидамъ, будуть переслѣдованѣ урядами; урядники же, котрѣ не будуть старатись о удержаніе порядковъ, будуть суспендованѣ. Той указъ має бути прочитаный на волостныхъ зборахъ и вывѣшеный въ мѣстахъ и мѣсточкахъ на явныхъ мѣсцяхъ.

Харковскій генералъ-губернаторъ Мирскій, одержавъ на власне жаданье, димисію.

Редакціямъ петербурскихъ дневниковъ заказано подъ загрозою найтяжшихъ каръ, подавати вѣдомости о роботахъ фортификаціяныхъ на границяхъ державы. Рѣвножъ заказано имъ по волѣ гр. Игнатьева подавати описы и справозданя зъ погромовъ жидовскихъ и толкувати о тыхъ погромахъ.

Въ Петербурзѣ ѳтбувся довгій а вельми сензаційный процесъ передъ военно-морскимъ судомъ. Яко обжалованый стававъ докторъ генерального штабу морского Бушъ, котрый при помочи двохъ довѣренныхъ подчиненыхъ продававъ посады лѣкарскѣ при фльотѣ; слѣдство и розправа выказали, що д-ръ Бушъ набравъ множество „взятокъ“. Судъ засудивъ Буша на ѳтнятье гденкихъ правъ и на ссылку въ Томску губернію. Андреєва въ Архангельску, а Пареєнова на ѳтдаленье зъ службы и на гравну 200 рублѣвъ.

Всероссійска выстава въ Москвѣ буде ѳткрыта — якъ царскій указъ постановляє — 1-го лат. червня с. р.

Франція. Въ послѣднѣмъ числѣ доносили мы, що министеръ финансовъ, Леонъ Сей, подався бувъ до димисіи и тымъ чиномъ спровадивъ бувъ кризу въ министерствѣ Фрейсине. Дня 23 мая на ѳтбутой конференціи министровъ всѣ члены министерства одноголосно заявили желанье, щобы непорозумѣнье мѣжъ Сеемъ а палатою пословъ було залагоджене. На другій день на засѣданю палаты пословъ выяснила комісія фінансова, що ухвала, щобы взяти подъ розвагу проєктъ о податку ѳтъ алькоголю, котрый заступовбы податокъ ѳтъ пива и вина, не була вымѣрена противъ министра скарбу. Палата большостею 302 противъ 36 голосовъ ухвалила вотумъ довѣрія министрови скарбу. Тымъ чиномъ криза зостала залагоджена, Сей цофнувъ свою димисію.

Сербія. Дня 27 мая мали розпочатися въ Сербіи доповняючѣ выборы до скупштины. Выбраныхъ має бути 50 пословъ на мѣсце тыхъ радикальныхъ пословъ, котрѣ свого часу зложили наразъ свои мандаты и здекомплетували палату. Обѣ партіи, правительственна и радикальна ведутъ занятѣ агитаціи выборчѣ; правительство надѣєся побѣдити при тыхъ выборахъ; чи се ему удасться, небавомъ побачимо.

Египетъ. Зъ Каира надходятъ знонъ грозѣ вѣсти. Межи кабинетомъ а кедивомъ зайшли знонъ непорозумѣня; а Араби бей, проводиръ партіи національнои, котрои окликомъ єсть „Египетъ для Египтянъ“ заходится мабуть знонъ съ думкою детронизувати кедива. Длятого здѣся таки державы европейскѣ будуть мусѣли дозволити Туреччинѣ силою збройною интервенціювати въ Египтѣ. За тымъ стоятъ державы: Нѣмеччина, Австрія, Россія и Италія. Франція и Англія вагаются, не знаючи на яку дорогу ступити. Демонстрація французко-англійскои фльоты, якъ се можна було предвидѣти, нѣчого не помогла.

НОВИНКИ.

Въ послѣднѣй хвили довѣдуємось, що монастырь оо. Василіянъ въ Бучачу выславъ до Риму протестъ противъ инсинуацій, мовбы то самѣ оо. Василіяне просили були о поддане ихъ подъ управу и опѣку нн. Езуитовъ и о порученье имъ веденя новиціяту. Такѣжъ самѣ протесты высилаютъ, якъ зачуваємо, всѣ иншѣ галицкѣ монастыри оо. Василіянъ. Тожъ само и свѣтске духовеньство руске буде обговорювати ту справу на деканальныхъ соборчикахъ и внесе зъ своеи стороны такѣжъ протесты противъ загроженя уніи черезъ нн. Езуитовъ и нарушеня маєтковъ фундаційныхъ чину св. Василія. Мусимо бо зъ нашои стороны замѣтити, що ѳтдане маєтку добромильского монастыря въ зарядъ нн. Езуитовъ супротивлялося волѣ фундаторовъ сего монастыря и самой цѣли фундаціи, а дозволенье приймати въ новиціятъ чину св. Василія исповѣдниковъ латинского обряду противится сущности такъ регулы оо. Василіянъ, якъ и запорученому черезъ римскій престолъ узнаню нетыкальности грек. кат. обряду. Дотычнѣ протесты подамо въ найблизшихъ числахъ „Дѣла“.

— **Пос. д-ръ Иванъ Добраньскій** стававъ въ четверъ дня 25 с. м. передъ своими выборцями въ Станиславовѣ и здавъ имъ справу зъ своеи посольскои дѣяльности въ соймѣ. Выборцѣвъ зобралось до 300; селянъ надъ 250. Донесь нашого кореспондента зъ Станиславова подамо въ слѣдуючомъ числѣ, бо дойшла насъ доперва сегодня.

— **Знамените вынайденье електричнои лямпы безпеченьства професора д-ра Ивана Пулюя**, нашого неутомимо трудящого земляка, знайшло собѣ повне узнанье не лишь въ свѣтѣ науковомъ, але и въ кругахъ практичныхъ предпріемцѣвъ промысловыхъ. Якъ зачуваємо подаютъ иже д-рови Пулюеви за уступку вынайденои лямпы для практичного ея примѣненя сто тысячъ зр. Єсть се найлучшій доказъ великои ваги вынайденя нашого земляка.

— **Розправа судова** въ процесѣ прасовомъ о образу чести гр. доли Скалѣ противъ о. Стефана Качалы и Володимира Барвѣньского, редактора „Дѣла“, вызначена на 28 червня с. р.

— **Для розправы въ процесѣ Ольги Грабарь и товаришѣвъ**, котра ѳтбудеть 12 лат. червня, вызначеный еще складъ трибуналу. Після урядовои „Gazet-ы Lwowsk-ои“ проводити розправѣ буде сов. Леонъ Будзиновскій а яко ассесоры будутъ засѣдати совѣтники Дрдацкій и Бушакъ; судія Литвиновичъ призначеный на заступника ассесора. Прокураторію буде заступати п. Гиртлеръ. Розправа мае скончитися найдальше до 28 червня, бо на той день призначена инша розправа (гл. высше). Помежи 46 свѣдками, що мають бути переслуханѣ въ процесѣ Ольги Грабарь и товаришѣвъ, знаходимъ священиковъ: Малиновского, Глинского и Гарамановича зъ Скалаты, Книгиницкого зъ Залѣщикъ, Ал. Стефановича и Митрофановича (православного) зъ Львова, Андрейчука (правосл.) зъ Буковины; свѣтскихъ людей: посла Кулачковского, д-ра Ивана Добраньского, д-ра мед. Мироновича зъ Ходорова, Богдана Дѣдицкого, Н. Яцика, М. Клемертовича, заступника редактора и Дуду експедитора „Слова“, академиковъ: Грабаньского, Лагоду, Курбаса Кульчицкого; зъ женщинъ лишь двѣ: п. Площанська и Трембицка. Селянъ и мѣщанъ зъ Скалаты, Гнилицокъ и Збаража поклякано кольканайцять. Обжалованыхъ боронити будутъ три адвокаты: Искрицкій зъ Самбора: о. Наумовича и его сына, Шнудера и Залуского; Дулемба: Пичая и Трембицкого а Лубиньскій: сов. Добраньского и его дочку Ольгу Грабарь. Прочѣ обжалованѣ доси не придбали собѣ адвокатовъ.

— **На реставрацію могилы Т. Шевченка** прислано зъ Тернополя на руки редакціи „Дѣла“ **68 зр. 27 кр.** Зъ представленя театрального половина чистого доходу 62 зр. 27 кр.; д-ръ Лучаковскій жертвувавъ 3 зр., филія „Просвѣты“ въ Тернополи 2 зр., о. Ив. Чирскій зъ Ходачкова 1 зр., — разомъ 68 зр. 27 кр.

— **„Братъ брата судити не може!“** — сказавъ одинъ судія присяжный Полякъ на розправѣ Романа Роздѣльского, коли предсѣдатель трибуналу судейского пытавъ присяжныхъ, чи не ма у кого зъ судѣвъ присяжныхъ якои перешкоды прямличнои злобы до подсудного. „Братъ брата (Полякъ Русина) судити не може“ — сказавъ присяжный п. Ликендорфъ, властитель варстату римарского во Львовѣ и просивъ выключити его ѳтъ засѣданя на тоѣ розправѣ. Прокураторъ спротивився важности тои перешкоды, але предсѣдатель трибуналу узнавъ ея важность и увольнивъ п. Ликендорфа ѳтъ засѣданя на тоѣ розправѣ. Сей фактъ на всякій способъ характеристичный, а то тымъ більше, що лучився на розправѣ, котра — якъ писала одна краковска газета — мала бути прольогомъ до процесу Ольги Грабарь и товаришѣвъ. Зъ польскихъ газетъ одна лишь „Strażnica polska“ высказалась симпатично о томъ фактѣ, констатуючи, що бнъ свѣдчить, що межи Поляками суть люде котрѣ идею патріотизму и братерства съ Русинами понимають инакше, якъ польскѣ шовинисты (додамо ѳтъ Gazet-ы Narodow-ои, Dziennik-a, Czas-y, Reform-ы, и т. др.). „Strażnica polska“, коли похвалила поступокъ п. Ликендорфа, то безперечно мала на увазѣ характеръ процесу Романа Роздѣльского и шовинизмъ патріотичный галицко-польскои и збаламученои суспільности. Процесъ Роздѣльского бувъ выкликаный денунціяціею двохъ товаришѣвъ ѳтъ школяки... Газеты польскѣ говорячи о томъ процесѣ замовчували его причину, а мнимымъ злочиньствомъ задеунціонованого Русина и постановою параграфовъ карныхъ за дотычне злочиньство закрывали причину процесу. Польскимъ газетамъ очевидно ходятъ именно о моральну пресію на судѣвъ присяжныхъ...

— **Зѣстка зъ своеи клеветанности „Gazeta Narodowa“** нападає на „Дѣло“ за тое, що мовбы то въ „Дѣлѣ“ коли небудь було сказано, що польскій якійсь журналистъ донѣсъ полиціи о зобраню товаришѣвъ „Академического Кружка“ въ реставрацію за жовковскою рогаткою. Се чиста клевета и напасть! Въ „Дѣлѣ“ анѣ о зобраню за жовковскою рогаткою анѣ о якомъ небудь доносѣ и згадки не було. „Niecnej potwarzy“ допустилась отже и симъ разомъ таки сама „Gazeta Narodowa“!

— **Зъ Черновецъ.** Зъ причины непогоды не могъ ѳтбутися фестинъ огородовый дня 21 мая. Длятого комитетъ подає до вѣдомости П. Т. Публичности, що фестинъ ѳтбудеся на Зеленѣ свята, дня 28 лат. мая.

— **Велика фундація.** Панѣ Чарковска зъ дому Голѣевска, проживаюча въ Парижи, зложила въ Выдѣлѣ краєвомъ суму 100.000 зр. въ 5% листахъ гипотечныхъ на фундацію ея имени для рукодѣльниковъ и промысловцѣвъ, Поляковъ зъ роду. Половина доходу зъ тои фундаціи призначена на стипендіи для учениковъ школъ рольничихъ и промысловыхъ а друга половина на запомогу для закладанія варстатовъ. Фундація має войти въ житье доперва по смерти фундаторки, котра поборъ купоновъ застерегла собѣ аж до смерти. П. Чарковска єсть властителькою добръ: Волковцѣ, Высучка, Вершинковцѣ, Пищатинцѣ и части Стрѣлковець въ повѣтѣ борщевскомъ.

— **Краду оголосилъ** дня 23 с. м. Шимонъ Фрайндъ, властитель млына парового въ Станиславовѣ. Пасива мають сягати до 280.000 зр. а актива мало що більше надъ 100 зр.

— **Змѣны въ продажи тютюну и цигаръ.** Отъ 1 липня с. р. будутъ нороблені гденкій змѣны въ продажи тютюну, цигаръ и табаки. Анѣ тютюнъ анѣ цигарета не будутъ продаваній приватнымъ особамъ по цѣнахъ гуртовныхъ. Введені будутъ нові роды тютюну и цигаретъ а натомѣсть гденкі роды тютюну, табаки, цигаретъ и праздній цигара гаванськѣ будутъ скасованѣ. Межи новыми родами тютюну буде „echter Herzegowiner“ а улюбленый тютюнъ до файки „Drei König“ буде

скасованый. Цѣны въ загалѣ не будутъ пôдвысшений.

— **Зъ Черновець** пишутъ намъ: Дня 22 лат. мая ôтбулось у насъ въ великôй сали театру мѣского на доходъ маючои основатися гимназіи въ Кôцмани руске представленье театральне. Ôтограно дві пієсы: „Средство ôтдавати дѣвчата“, комедію въ 1 актѣ и „Мѣшанина языкôвъ — волоского съ французскимъ“, комедію съ спѣвами въ однôмъ актѣ. Въ антрактѣ ôтспѣвавъ хоръ академичного товариства „Союзъ“ два утворы Изидора Воробкевича, а то: „Ой чого ты почорнѣло зеленее поле“, слова Шевченка и „Чомъ красна Буковино“. Нашій рускій аматоры вывязались зъ своихъ роль якъ можна найлучше; такожь хоръ нашихъ „Союзанъ“ заслуживъ собѣ на повну похвалу. Вся зôбрана публичность вынагородила якъ аматорôвъ такъ и спѣвакôвъ своимъ узнаньемъ. Саля театральна була биткомъ набита. Бачили мы всѣ знаменитости тутешній, а въ ложи правительственнôй президента краевого барона Алезаніого. Всѣ народности буковиньскѣ були численно заступленѣ, однакожь найбôльше було Русинôвъ зъ самыхъ Черновець и зъ околицѣ. — Одно лишь зопсувало на коротенькій часъ забаву, а то, що кôлькохъ академикôвъ-Румунôвъ намѣряючи выкликати скандалъ почали подчасъ представленя пукати и пискати. Однакожь тактъ зôбраныхъ гостей а особливо рускихъ академикôвъ запобѣгъ тому скандалеви въ самôмъ початку. Академики Румуны опустили якъ не пышній салю театральну и мусѣли пôдъ ескортою полиціи удатись до магистрату. Отъ имена тыхъ румуньскихъ культурникôвъ: Єшанъ, Понеску, Теляба, Соколянъ, Серетянъ, Бальошеску, Таранґу и Аврель Поповичъ. Ось Вамъ фактъ, яко илюстрація до нашихъ межинародныхъ ôтношень; зъ него видко, якъ то Румунамъ кождый подвигъ руского народа стаєсь солею въ оцѣ, якъ то они радїбы насъ зовсѣмъ придушити. Сподѣваємось, що университетскій якъ такожь и другі власти належно укарають повисшій поступокъ академикôвъ-Румунôвъ, бо инакше зачнуть Румуны всюда Русинамъ творити пакости при першôй лучшôй случайности. Описаный поступокъ обуривъ всѣхъ, а то тымъ бôльше, що Русины тутъ живутъ мирно и не даютъ найменшои причины до якихъ небудь межинародныхъ непорозумѣнь.

— **Въ рускôмъ театрѣ въ Тернополи** буде ôтограна въ четверъ дня 1 л. червня (20 р. мая) „Кантипа зъ надъ Полтвы“ характеристична комедія въ 3 дѣяхъ съ спѣвами и танцями Ф. Кайзера, передѣлана Наторскимъ на доходъ п. И. Гриневецкого. Надѣємось, що такъ мѣсцева якъ и окрестна публика громадною участею ôтдасть щире признанье за невсыпучі труды и великі заслуги нашого знаменитого артиста около розвою рускои народнои сцены.

— **Емиграція жидôвъ россійскихъ.** Въ недѣлю 21 мая выѣхавъ зô Львова найчисленнѣйшій до теперь транспортъ жидôвъ, бо обнимавъ 568 душь. Були мѣжь емигрантами студенты, аптикарѣ, але найбôльшій процентъ припадавъ на ремѣсникôвъ всякои галузи.

— **Россійскі жиды богатші** взяли въ посесію кôлька шляхотскихъ маєткôвъ въ Золочѣвщинѣ. При такихъ емигрантахъ-посесорахъ осѣдаютъ заразъ и бѣдні жиды-емигранты и такъ тихцемъ творятъ жидôвскі кольоніи. Богачѣ-емигранты кидаются до великихъ интересôвъ особливо съ нашою шляхтою, закупуютъ примѣромъ вырубъ лѣсôвъ, платятъ зъ-разу щедро, а все тое длятого, щобы якъ каже одна польска газета „*вкупитися* до галицкои суспôльности“. Такожь и до варстатôвъ ремѣсничихъ втискаются жиды россійскі и тымъ чиномъ роблятъ конкуренцію робôтникамъ краевымъ.

— **Динамитовый замахъ на шинкаря.** До мешканя Мендля Штернберга шинкаря въ Монастирску, въ повѣтѣ коссôвскôмъ, вкинено въ ночи черезъ выбите ôкно набôй динамитовый съ запаленымъ льонтомъ, обложеный камѣнями и сильно обвязаный шнуркомъ. Набôй выбухъ, потовкъ ôкна и посуды въ хатѣ, але зъ людей нѣкто не бувъ ушкодженый, бо Штернбергъ, що спавъ съ дитиною пôдъ ôкномъ збудився и завчасу утѣкъ съ дитиною до другои комнаты, въ котрôй спала проча его родина. Пôдозрѣный о той замахъ селянинъ зъ Москалѣвки, котрый ôтъ давна жавъ съ Штернбергомъ въ незгодѣ, зôставъ арештованый. При ревизіи знайдено въ его мешканю другій набôй динамитовый.

— **Розпорядженье министерства дѣлъ внутрѣшныхъ въ справѣ банку селяньского (рустикального) во Львовѣ.** Пôсля урядовои „Politische Corrspz.“ тое розпорядженье выдало министерство дня 14 цвѣтня с. р. Соймъ галицкій, якъ звѣстно ухваливъ на послѣднôй сесіи пôзвати правительство, щобы перевело ревизію статутôвъ банку рустикального, бо суды галицкі неоднаково поступаютъ собѣ въ признаваню высокихъ процентôвъ тому банкови. Министерство справъ внутрѣшныхъ запытавши министерство правосудія розпорядило, що законъ о лихвѣ мае бути приложеный такожь до упривилёваныхъ закладôвъ кредитовыхъ, если ихъ поступованье мае признаки интересôвъ лихварскихъ.

— **Нещасливі выпадки въ всхôдній Галичинѣ.** — Въ Бордулякахъ, пов. бродского, выбрався 16 лѣтный парубокъ Глущакъ въ поле съ набитою стрѣльбою. Стрѣльба выпалила а набôй влучивъ парубка такъ нещасливо, що въ кôлька годинъ умеръ. — Въ Сорокахъ, пов. коломыйского, упавъ 15 лѣтный парубокъ пôдъ колесо млыньске, котре его задавило. — Въ Угорнахъ, пов. коссôвского, господарь Дмитро Захарукъ умеръ, побитый своимъ сусѣдомъ. — Въ Яблоници (пов. надвôрняньского) 10 лѣтна жидôвочка упала въ лазни до кôтла съ окропомъ и зъ попеченя умерла.

— **(Дрôбні вісти.)** Намѣстникъ гр. Потоцкій бувъ въ недѣлю на авдієнціи у цѣсаря и розмовляв о емиграціи жидôвскôй. — Директоръ львôвскои полиціи, п. Кшачковскій забавивши два дні въ Бродахъ повернувъ до Львова. — Въ Суховоли коло Мшаны пôдъ Львовомъ ôткрыто въ каменоломахъ брылу хорошого бурштину величины дитячои головы; шкода лишь, що динамитъ розсадивъ єи на дрôбні кавалки. — Сильно погорѣло мѣсто Сумы въ губ. харкôвскôй; згорѣло 170 домôвъ; того самого дня згорѣло въ селѣ Уды 113 домôвъ. — Преосв. епископъ Сильвестеръ Сембратовичъ выѣзджае на празникъ Сошествія св. Духа до Заваницѣ.

Вѣсти епархіяльні.

Зъ АЕпархіи Львôвскои.

На конкурсъ выставленѣ: 1) капел. Щуровичѣ (съ Грималôвкою и Романôвкою), дек. холоѣвского, надання приватного и 2) парохія Ростоки, дек. коссôвского, над. цѣсарского; речинець на обѣ тѣ посады до 3 лат. серпня с. р. 3) Парохія Космеринъ (Рублина, новій Млыны), дек. бучацкого, над. ординар. и 4) парохія Сопôвъ (Киданчь), дек. пѣстыньского, над. прив. съ речинцемъ до 20 лат. липня с. р. 5) Пар. Щирецъ, над. прив. и 6) капел. Ходачкôвъ великій, дек. тернопôльского, над. прив. съ речинцемъ до 28 лат. липня с. р.

Въ пропозицію принятѣ на Вербôвъ, дек. пôдгаєцкого: 1) Симеонъ Копонка зъ Волкова; 2) Терентій Доманикъ зъ Ляшокъ корол.; 3) Юл. Гарбусевичъ завѣдатель Вербова; 4) Кир. Левицкій зъ Рѣпнева; 5) Конст. Манастырскій зъ Розгôрча; 6) Діонизій Бачиньскій зъ Городища; 7) І. Голинатый зъ Яричова; 8) І. Габрусевичъ зъ Куропатчикъ и 9) Вик. Кузикъ зъ Бѣлои.

Душпастырскі посади получили: 1) Евг. Андруховичъ завѣдательство въ Довгôмъ, дек. стрыйского; 2) Тадей Галайчукъ завѣдательство Глинокъ, дек. надвôрняньского; 3) Іо. Воляньскій сотрудництво въ Теребовли.

Зъ Епархіи Перемыскои.

На опорожненѣ посады подалися: 1) На парохію Пôдгайчики, дек. комарняньского, подалися слѣдуючі кандидаты: Василій Кокотайло, Юліянъ Низовый, Левъ Мацускій, Алексей Ивасѣвка, Іосифъ Подлускій, Теодоръ Карпякъ, Андрій Тимкевичъ, Володимиръ Левицкій, Іоанъ Козакъ, Антоній Волощакъ, Александеръ Филевичъ, Іоанъ Сѣлецкій, Алексей Стечишинъ, Іоанъ Мудракъ, Кирилъ Рудавскій, Несторъ Горошевичъ, Владиславъ Головацкій, Левъ Лазуркевичъ, Василій Мацюракъ, Михаилъ Стецѣвъ, Антоній Масляникъ. — 2) На парохію Сторонна, дек. старосамбôрского, подалися тіи кандидаты: Стефанъ Кишикъ, Едвардъ Куснѣръ, Димитрій Венгриновичъ, Петръ Тустановичъ, Юліянъ Шинъ, Димитрій Капко, Іосифъ Дубъ. — 3) На парохію Трисцянець, дек. добромильского, подалися слѣдуючі кандидаты: Александеръ Чайковскій, Єронимъ Копыстяньскій, Емилій Бачиньскій, Михаилъ Ладыжиньскій, Антоній Масляникъ, Киприянъ Ясеницкій, Петро Тустановичъ, Іоанъ Козакъ, Онуфрій Дрималикъ, Андрій Габла, Петръ Лодыньскій, Іосифъ Дубъ.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

Никодимъ Альфонсъ Назаръ, питомець львôвскои духовнои семинаріи, слухачь IV року богословія, умеръ по довгôй, тяжкôй недузѣ 18 с. м. въ Залѣщикахъ въ 24 р. житя. Покôйный бувъ щирый, трудящій и многонадѣйный сынъ Руси и церкви. Похороны ôтбулися 20 с. м. Вѣчна єму память!

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— Зъ Кіева доносятъ намъ о новыхъ украиньскихъ выданяхъ, котрі або вже выйшли зъ друку, або доперва маютъ друкуватись. И такъ появився вже зъ печати перекладъ знаменитои Шекспировои трагедіи **„Гамлетъ“** въ перекладѣ звѣстного украиньского поета *М. Старицкого.* До перекладу долучена музика до пѣсень Офеліи композиціи *Н. Лысенка.* — Минувшого року выйшла перша часть оригинальныхъ и переводныхъ поезій *М. Старицкого* пôдъ заг. **„Пѣсні и Думы“**. Доносятъ намъ, що першій накладъ тои книжки вже вычерпаный и готовится другій накладъ. Рôвночасно жь п. Старицкій ôтдавъ до печати другу часть своихъ „Пѣсень и Думъ“. — Такожь друкуєсь въ Кіевѣ альманахъ украиньскій **„Рада“**; альманахъ мае обнимати 30 аркушѣвъ друку въ форматѣ показнôмъ. — Доносятъ намъ такожь, що въ Петербурзѣ позволено друкувати нове выданье **„Кобзаря“** Т. Шевченка. Выданье „Кобзаря“ есть дуже на часѣ, бо всѣ наклады Шевченка такъ на Украинѣ якъ и въ Галичинѣ вже до крыхты вычерпанѣ. — Выйшла вже въ Кіевѣ звѣстна Шевченкова поема **„Катерина“** съ хорошою винетою на заголовнôмъ листѣ. Выданье дуже дешеве, призначене для народу. Дуже важна и обширна выйшла въ Кіевѣ монографія написана популярно пôдъ заг. **„Оповѣданя про комахъ, яка одъ ихъ користь або шкода въ господарствѣ“**. Написавъ *Ол. Степовихъ.* Книжка въ 8 цѣ обнимае 250 сторôнъ съ 45 илюстраціями. Авторъ въ формѣ оповѣданя познакомляе читателя о 54 родахъ комахъ, живучихъ въ малорускихъ краяхъ. Критика высказуєсь о тôмъ трудѣ дуже похвально.

— **Справозданье Выдѣлу „Рускои Бурсы“ въ Стрыю.** (Конець.) Сума жертвъ зôбраныхъ въ протягу року разъ съ доходомъ за садовину и траву выносить 620 зр. 61 кр. — Въ протягу року 1881 выдано: 1) на книжки и оправу тыхже 30 зр. 52 кр. 2) На запомоги 17 зр. 10 кр. 3) На спроваджене камѣня 20 зр. 72 кр. 4) На порторія, папѣръ и иншій подрôбній рѣчи 6 зр. 2 кр. — всего разомъ 74 зр. 36 кр. — Чистый доходъ Товариства выносить отже **556 зр. 25 кр.** Дочисливши до того станъ касы зъ кôнця 1880 р. 207 зр. 66 кр. готôвкою и 412 зр. 70 кр. въ цѣнныхъ паперахъ, представляєсь станъ касы съ кôнцемъ 1881 р. **763 зр. 91 кр.** готôвкою и **417 зр. 70 кр.** цѣнными паперами. Грошѣ умѣщенѣ въ касѣ щадничôй Стрыйскôй.

Ôтъ Выдѣлу „Рускои Бурсы“ въ Стрыю. — *Ю. Федусевичъ*, заступникъ предсѣдателя; *Ив. Вахнянинъ*, секретарь.

Запрошенье.

Маємо честь запросити Вчет. Публику мѣщану и окрестну на представленье театральне, котре ôтбудеся въ понедѣлокъ Зеленыхъ святъ 29 (17) мая с. р. въ користь „Рускои Бурсы“ въ Тернополи. Представленя буде кожучи оперетка Д. Млаки (И. Воробкевича) „Золотый Мосѣ“ съ его музикою. Надѣємось, що Вчет. Публика зберося громадно на се представленье, тымъ бôльше, що рускій театръ вже недовго останеся въ Тернополи.

Въ Тернополи 25 (13) мая 1882.

Дръ В. Лучаковскій,
А. Шевченко.

☞ **Съ симъ числомъ розсылаемъ Вп. предплатникамъ „Библіотеки найкращихъ повѣстей“ конець повѣсти „Стефанъ Лаврентій“ и 1 и 2 аркушь повѣстки Диккенса „Новорôчний Дзвоны“.**

ФУТРА на переховане черезъ лѣто приймаются въ склепѣ кушнѣра

Г. ИВАХОВА

въ Ринку, ч. 40

по цѣнахъ найумѣреннѣйшихъ

Такожь переробляются футра въ лѣтнôй порѣ **тане** и докладнѣйше якъ въ зимѣ.

Поручаюся ласкавымъ взглядамъ Шановнои Публики и пишусь съ глубокимъ поважаньемъ

(1—3) **Г. ИВАХОВЪ.**

НА

СНѢДАНЯ

поручае

торговля корѣнна

НОВИЦКОГО

ул. Галицка, ч. 52

(1—4)

БРИНДЗЮ
СЫРЫ:
КМЕНТАЛЬСКІЙ
ПЕШИНЬСКІЙ
ГОЛЕНДЕРСКІЙ
ГОРГОНЗОЛЯ
Оселедцѣ почт.
ПИВО
ГОРѢВКИ

ШИНКУ
ПОЛЯДВИЦЮ
КОВБАСУ
КАВІЯРЪ
САРДИНКИ
ТУНЧИКА
ПОРТЕРЪ
ВИНА
КОНЯКЪ

ЦѢНЫ ТАНІ.
УСЛУГА ШВИДКА.

Новоурядженый складъ

НАСѢНЯ и КОРЧÔВЪ

Е. Ф. РИДЛЯ

во Львовѣ, при Маріацкôмъ плацу ч. 10, напротивъ готелю Лондонскаго

поручае

Рѣпы стернянки бѣлои округлои кильогр. 1 зр.
„ „ бѣлои довгои „ 1 зр. 10 кр.
Турнипсъ (Рѣпа пасна) въ 4 родахъ кильограмъ по зр. 1·20, 1·30, 1·40.

(1—3)

ФАБРИКА ДЗВОНОВЪ

Ивана и сына Антонія Серафинъ

въ Калуши (*почта и стація желѣзницы*),

надѣлена срѣбнымъ медалемъ заслуги и листомъ похвальнымъ на выставѣ рôльничôй, якъ такожь признаньемъ на выставѣ тов. им. Качковского въ Коломыи (якъ се посвѣдчали и часописи), посѣдае на складѣ **готовій дзвоны** и выробляе якъ найскорше пôдъ приступными условіями **дзвоны всѣлякои ваги и объему**, ручаючи за *тревалость матеріялу и гармоніёвый звукъ.*

Впреп. и Всеч. оо. приходникôвъ упрашаютъ о ласкавій замовленя, котрі выповняютъ якъ найточнѣйше

съ глубокимъ поважаньемъ

(3—12) *Иванъ и сынъ Антоній Серафинъ.*

Закладъ огородничій

НИКОЛАЯ ВОЛИНЬСКОГО

во Львовѣ, улиця Садôвнича, ч. 13

поручае 1—3

Рѣпу стернянку кильогр. 1 зр.
Рѣпу пасну (Турнипсъ англійскій) кгр. 1 зр. 20 кр.

König. упривил.

Екстрактъ Орѣховый

до фарбованя сивого волоса

выналішовъ перфумеръ

А. Мачускій

во Відни, Kärtnerstrasse, 26.

Цѣна выключно

Ц. к. выключно упривил. *средство* тое до *фарбованя волосъ*, надаюче сивому *волосу* тревалу барву *чорну, брунатну* або *бльондъ*, вытворене лишь зъ суботаціи роślинои, т. е. зъ лушпины зеленыхъ орѣхôвъ, не есть при тôмъ пѣ крыхты шкôднымъ анѣ здоровлю, анѣ волосю, и фарбуе волосъ въ протягу **15 минутъ** хорошо и тревало на чорно, брунатно або бльондъ, такъ що навѣть при умываню фарба не сходитъ.

1 фляшка екстракту орѣхового пльнного	зр. 3·—
1 пудełочко съ 6 пробными фл.	„ 3·50
1 фляшка орѣхового молочка на отбѣгъ волосъ . . .	„ 3·—
1 слоикъ орѣховои помады для вымазованя волосъ . . .	„ 2·—
1 фляш. орѣховои оливы для тѣла . . .	„ 2·—
пѣли, якъ вышше . . .	„ 1·—
1/2 фл. орѣховои оливы dito . . .	„ 1·—

Въ правдивôмъ гатунку набути можна

въ парфумеріи Мачуского

Въ Відни, Kärtnerstrasse, 26.

Во Львовѣ у Заг. Рукеръ, аптикаря, такожь у купцѣвъ: Кажка Стшижовского, Мартина Миллера и Леона Седлака. (8—30)

ДЛЯ

ДОМУ

есть машина до шитя въ кождôмъ случаю найпильнѣйшою и найпожиточнѣйшою помôчницею, если есть простою въ застосованю, тревалою и для кождои родамскихъ строѣвъ, выробу плащѣвъ, горсетôвъ и парасолѣвъ. Найлучше промовляе въ ихъ користь той фактъ, що мин. року спродано ихъ бôльше якъ пôвъ миліона штукъ. Оригинальні машины Сингера продаются за повною порукою при малôмъ задатку безъ пôдвысшеня цѣны на тыжденні сплаты по **1** зр. и удѣляется основнои науки. Щобы запобѣгчи помылкамъ съ машинами, продаваными пôдъ назвою Сингера, то треба уважати, що оригинальні машины суть заосмотрені повною фирмою **„The Singer Manufacturing Co.“** на луку машины, а надто маютъ фирмову марку на горѣшнôй части стôлця. Для кравцѣвъ, шевцѣвъ, сѣдлярѣвъ, капелюшникôвъ, интролигаторôвъ, фабрикантôвъ мѣхôвъ и т. д. суть специяльні машины до шитя Singer-а Co.

The Singer Manufacturing Company New-York.

(4—?) **Во Львовѣ, Пляцъ Галицкій ч. 3.**

Выдавець и отвѣчальный редакторъ: **Володимиръ Барвѣньскій.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка, пôдъ зар. К. Беднарского